

ผลของพฤติกรรมบำบัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก แผนกผู้ป่วยนอก

นางอัญชรส ทองเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF BEHAVIOR THERAPY ON AGGRESSIVE BEHAVIORS
OF AUTISTIC CHILDREN , OUT PATIENT DEPARTMENT

Miss Uncharose Thongpetch

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkron University
Academic Year 2011
Copyright of Chulalongkorn University

540377

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของพฤติกรรมบำบัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก

ออทิสติก แขนงผู้ป่วยนอก

โดย

นางอัญชรส ทองเพชร

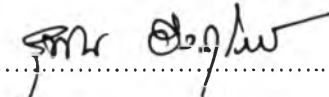
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

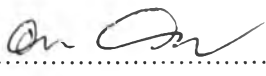
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์

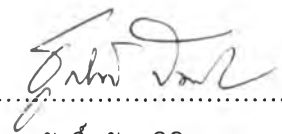
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยูนิ อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญวัชชัย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. ชุตักดิ์ ชัมภลิจิต)

อัญชรส ทองเพชร : ผลของพฤติกรรมบำบัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก แผนกผู้ป่วยนอก (THE EFFECT OF BEHAVIOR THERAPY ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF AUTISTIC CHILDREN, OUT PATIENT DEPARTMENT) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
 หลัก: รศ.ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์, 150 หน้า.

การวิจัยกึ่งทดลองแบบสองกลุ่มวัดสองครั้งก่อนและหลังการทดลองเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังได้รับพฤติกรรมบำบัด 2) เปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก ระหว่างกลุ่มที่ได้รับพฤติกรรมบำบัดกับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ กลุ่มตัวอย่าง คือเด็กออทิสติก อายุ 6-12 ปีและผู้ดูแลหลัก ที่มารับบริการรักษา แผนกผู้ป่วยนอก สถาบันราชานุกูล ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จำนวน 40 คู่ ได้รับ การจับคู่ (matched pair) และการสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง แบ่งกลุ่มทดลอง 20 คนและกลุ่มควบคุม 20 คน กลุ่มทดลองได้รับการดูแลตาม โปรแกรมพฤติกรรมบำบัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นระยะเวลา 3 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) คู่มือพฤติกรรมบำบัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กออทิสติก สำหรับพยาบาล 2) คู่มือการดูแลเด็กออทิสติกสำหรับผู้ดูแลหลัก 3) แบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวเด็กออทิสติก 4) แบบวัดความสามารถการปฏิบัติพฤติกรรมบำบัดในเด็กออทิสติกที่บ้านของผู้ดูแลหลัก 5) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เครื่องมือทุกฉบับได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และได้ค่าความสอดคล้องจากการสังเกตแบบประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวเด็กออทิสติกเท่ากับ .80,.85,.86,.90 และ.95ตามลำดับ ค่าความเที่ยงของแบบวัดความสามารถการปฏิบัติพฤติกรรมบำบัดในเด็กออทิสติก ที่บ้านของผู้ดูแลหลักเท่ากับ 0.71 ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติบรรยาย และt-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติกหลังการใช้พฤติกรรมบำบัดต่ำกว่าก่อนได้รับพฤติกรรมบำบัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05
2. พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก หลังการทดลองในกลุ่มที่ได้รับพฤติกรรมบำบัดน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช.....ลายมือชื่อนิสิต.....
 ปีการศึกษา.....2554.....ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

5277828736 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEYWORDS: BEHAVIOR THERAPY/ AGGRESSIVE BEHAVIOR / CHILDREN WITH AUTISM/ CAREGIVER/ REGULAR CARING ACTIVITIES

UNCHAROSE THONGPETCH: THE EFFECT OF BEHAVIOR THERAPY ON AGGRESSIVE BEHAVIORS OF AUTISTIC CHILDREN, OUT PATIENT

DEPARTMENT. ADVISOR: ASST. PROF. JINTANA YUNIBHAND. Ph.D. 150 pp.

The purposes of this quasi-experimental research using the pretest-posttest design were: 1) to compare aggressive behaviors of autistic children before and after using the behavior therapy, and 2) to compare aggressive behavior of autistic children using the behavior therapy and those who received regular caring activities. Forty autistic children receiving services in outpatient department Rajanukul Institute, who met the inclusion criteria, were matched pair and then randomly assigned to experimental group and control group, 20 subjects in each group. The experimental group receiving the behavior therapy program for 4 weeks. The control group received usual care. Research instruments were: 1) behavior therapy in children with Autism manual for nurse 2) manual for caregivers on behavior therapy 3) aggressive behaviors scale 4) capability of behavior therapy measurement for caregivers 5) personal data questionnaire. All instruments were content validated by a panel of 5 professional experts. The reliability of aggressive behaviors scale were .80,.85,.86,.90 and .95 respectively, and the capability of behavior therapy measurement for caregivers was .71 . The t-test was used in data analysis.

Major findings were as follows:

1. The functioning of aggressive behavior of autistic children after using the behavior therapy was significantly lower than those before, at the .05 level.
2. The functioning of aggressive behavior of autistic children who received behavior therapy was significantly lower than those who received regular caring activities, at the .05 level.

Field of Study : Mental Health and Psychiatric Nursing

Student's Signature :

Academic Year : 2011

Advisor's Signature :

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ข้อคิดอันมีคุณค่า ชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษาส่งเสริม และให้กำลังใจ เป็นการสร้างพลังให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นอุตสาหะพยายามทำการศึกษาอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเด็กออทิสติกมากที่สุด ผู้วิจัยมีความประทับใจ และซาบซึ้งในความเมตตา กรุณา และความเสียสละของอาจารย์ ในการประสิทธิ์ประสาทวิชาของท่านเป็นที่สุด จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลิจิต กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ให้กำลังใจ ให้ข้อคิด คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และมีคุณค่ายิ่ง รวมทั้งคณะกรรมการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจให้เสมอมา กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ ให้คำสอน ข้อเสนอแนะ และให้กำลังใจในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจนได้เครื่องมือการวิจัยที่สมบูรณ์ ขอขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูล และได้มีส่วนร่วมให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล พี่ๆน้องๆพยาบาล และผู้ช่วยเหลือคนไข้รวมทั้งบุคลากรทีมสุขภาพทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในเรื่องการศึกษาเล่าเรียน ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลและศึกษาการใช้เครื่องมือ สำหรับการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอรำลึกถึงพระคุณของบิดามารดา ผู้ให้กำเนิด ให้สติปัญญาและความเอาใจใส่ห่วงใย ขอขอบคุณทุกคนในครอบครัว ผู้ซึ่งเป็นกำลังใจอันสำคัญ ให้ความช่วยเหลือมอบความรัก ความเข้าใจและความห่วงใยแก่ผู้วิจัยตลอดมา ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลทุกด้าน ให้การสนับสนุน ประคับประคอง รวมทั้งกำลังใจที่มีคุณค่ายิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่บุพการี คณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา เด็กออทิสติก และผู้ดูแลเด็กออทิสติกทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ ให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
แนวคิดเหตุผลและสมมติฐาน.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
เด็กออทิสติก.....	14
พฤติกรรมก้าวร้าว.....	25
การพยาบาลเด็กออทิสติก.....	30
พฤติกรรมบำบัด.....	40
การใช้พฤติกรรมบำบัดในเด็กออทิสติกที่มีพฤติกรรมก้าวร้าว.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การดำเนินการทดลอง.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สรุปขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	71

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	86
ข้อเสนอแนะ.....	87
รายการอ้างอิง.....	89
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	97
ภาคผนวก ข การคำนวณดัชนีความตรงตามเนื้อหา.....	99
ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	105
ภาคผนวก จ ข้อมูลสำหรับประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย	
ใบยินยอมของประชากรตัวอย่างหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย.....	141
ภาคผนวก ฉ ผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย.....	146
ภาคผนวก ช ตารางการวิเคราะห์ข้อมูล.....	148
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	150

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ เด็กออทิสติก ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม.....	50
2	แสดงลักษณะของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ดูแลหลัก ระหว่างกลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุม.....	51
3	แสดงรายละเอียดของพฤติกรรมบำบัด.....	64
4	แสดงค่าร้อยละแบบวัดความสามารถการปฏิบัติพฤติกรรมบำบัดในเด็กออทิสติกที่บ้านของผู้ดูแลหลัก.....	69
5	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเด็กออทิสติก จำแนกตาม เพศ อายุ อายุที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นครั้งแรก.....	74
6	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ดูแลหลัก จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา.....	75
7	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างผู้ดูแลหลัก จำแนกตาม อาชีพ รายได้ และความเกี่ยวข้องกับเด็กออทิสติก.....	76
8	คะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวและการแปลผลของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ก่อน (Pre-test) และหลังการทดลอง (Post test) จำแนกทางกาย ทางวาจา และ ทำลายสิ่งของ.....	77
9	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=40).....	78
10	เปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กออทิสติก ก่อนและหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (n=40).....	79
11	การทดสอบการแจกแจงของคะแนนพฤติกรรมก้าวร้าว เด็กออทิสติกของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง ด้วยสถิติ One-Sample Kolmogorov-Smirnov Test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05.....	149

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	48
2	สรุปขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	72